

DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

DUMLUPINAR UNIVERSITY JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES

DPUJSS

Sayı / Number: 77
TEMMUZ / JULY 2023

Sahibi / Owner

Prof. Dr. Kazım UYSAL
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Rektörü

Editör / Editor

Prof. Dr. Şahmurat ARIK
Doç. Dr. Arif KOLAY
Doç. Dr. Yusuf UYSAL
Dr. Öğr. Üyesi Esra IŞIK

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Şahmurat ARIK
Doç. Dr. Arif KOLAY
Doç. Dr. Özer ÖZÇELİK
Doç. Dr. Yusuf UYSAL
Dr. Öğr. Üyesi Şakir TURAN

Yazışma Adresi / Correspondence Address:

Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Kütahya-Türkiye
Tel: 0 274 443 43 43
sbd@dpu.edu.tr

E - ISSN 2587-005X

Alan Editörleri / Field Editors

- Ahmet AĞCA (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Anısı Sev ATEŞ (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Ayhan KAHRAMAN (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Aydın KAYABAŞI (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Berna Hızarcı BEŞER (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Cantürk CANER (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Ceren KARAVELİOĞLU (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Emine DİNGEÇ (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Eray ACAR (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Ercan TAŞKIN (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Eren Evin KILIÇKAYA (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Ersen ERSOY (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Esra IŞIK (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Esra S. DEĞERLİ (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Fariz ÖNCÜ (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Fatma ŞENYÜZ (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Feyzullah ÜNAL (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Fikret ÖZBAY (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Gökhan COŞKUN (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Gülnur KEÇEK (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Güray AKALIN (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Habibe Yelda ŞENER (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Hüseyin ÖNDER (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Işlay GÖKTÜRK (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
İbrahim ARIK (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
İlhan KORKMAZ (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Levent MERÇİN (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Mahmut ZORTUK (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Münire BAYSAN (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Nezire Derya ERGUN ÖZLER (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Özlem KAYABAŞI (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Selçuk YALÇIN (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Semra GÜLER (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)

Dil Editörleri / Language Editors

Doç. Dr. Münire BAYSAN
Dr. Öğr. Üyesi Fariz ÖNCÜ
Dr. Öğr. Üyesi Anısı SEV ATEŞ

Görsel Tasarım ve Dizgi / Graftic Design & Typest

Öğr. Gör. Betül AYHAN

Kapak Tasarımı / Cover Design

Öğr. Gör. Ceyda BAYRAKDAR

Web Tasarım / Web Design

Mesut TİMURLENK

Her hakkı saklıdır. Sosyal Bilimler Dergisi Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında olmak üzere yılda dört kez yayımlanan, EBSCOHOST, ULAKBİM TR Dizin Sosyal Bilimler Veri Tabanında ve SOBİAD'a taranan uluslararası hakemli bir dergidir. Sosyal Bilimler Dergisi'nde yayımlanan makalelerdeki görüş ve düşünceler yazarların kendi kişisel görüşleri olup, hiçbir şekilde Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nün veya Kütahya Dumlupınar Üniversitesi'nin görüşlerini ifade etmez. Makaleler sadece referans verilerek kullanılabilir.

DANIŞMA KURULU / ADVISORY BOARD

- Ahmet ÖZEN – Dokuz Eylül Üniversitesi
Ali ARI - Marmara Üniversitesi
Ann Marie BISSESSAR - University of the West Indies
Arzu AL - Marmara Üniversitesi
Assem Abdel FATTAH - Minia University
Ceenbek ALIMBAYEV - Kyrgyz-Turkish Manas University
Cengiz TOMAR - Ahmet Yesevi Üniversitesi
Elena MIHAJLOVA - Ss. Cyril and Methodius University
Elmira ZULPIHAROVA - Ahmet Yesevi
Ersen ERSOY- Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Fadil HOCA - International Vizyon University
Gulnar NADIROVA - Ahmet Yesevi Uluslararası Kazak-Türk Üniversitesi
Gülden ÜLGEN - İstanbul Üniversitesi
Gültekin YILDIZ - Milli Savunma Üniversitesi
H. Murat ARABACI - Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi
H. Mustafa PAKSOY - Gaziantep Üniversitesi
H. Nüvit OKTAY - Anadolu Üniversitesi
Hakan ÇETİNTAŞ - Balıkesir Üniversitesi
Halim DEMİRYÜREK - Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
Hasan Basri KARADENİZ- Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Henrietta NAGY - Kodolanyi Janos University
Hüseyin Sami ÖZTÜRK - Marmara Üniversitesi
Jose' R. Pires MANSO - Universidade da Beira Interior
József KÁPOSZTA - Szent István University
Kamil TÜĞEN - Dokuz Eylül Üniversitesi
M. Levent YILMAZ - Polis Akademisi
Mehmet GÜNEŞ - Marmara Üniversitesi
Mehmet YÜCE - Uludağ Üniversitesi
Metin Kamil ERCAN - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Muhammet ŞEN - Ege Üniversitesi
Musa MUSAI - Universiteti i Tetovës
Mustafa Serhan YÜCEL - Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
Muzaffer DOĞAN - Anadolu Üniversitesi
Nagy HENRIETTA - Szent István University
Nazım CAFERSOY - Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi
Okan YEŞİLOT- Marmara Üniversitesi
Onur ATEŞ – Macquarie University
Ozan YILMAZ - Sakarya Üniversitesi
Ömer Faruk GENÇKAYA - Marmara Üniversitesi
Özlem DURGUN - İstanbul Üniversitesi
Ramazan AKTAŞ - TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
Ricardas BARTKEVICIUS - Vilnius Pedagogical University
Sedat MURAT - İstanbul Üniversitesi
Selehattin KARABINAR - İstanbul Üniversitesi
Seval Kardeş SELİMOĞLU - Anadolu Üniversitesi
Vahdettin ENGİN - Marmara Üniversitesi
Zoran FILIPOVSKI - International Vizyon University

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

ARAŞTIRMA MAKALELERİ / RESEARCH ARTICLES

Batı’da ve Türkiye’de Plastik ve Fonetik Sanatların Dualitesi Üzerine

On the Duality of Plastic and Phonetic Arts in the West and Turkey

Hatice ÇÖKLÜ AŞKIN, Jale Asya KAHRAMAN ÖZYILMAZ

1-20

Sâlih Zeki Bey’in “İslâm’da Tarih-i Ulûm-i Riyâziyye” Makalesi Üzerine Bir İnceleme

A Review on Salih Zeki's Article "History of Mathematical Sciences in Islam"

Ferhat PEHLİVANOĞLU, Zeynep NARMAN

21-30

Türkiye’de Çevresel Sürdürülebilirliğe Yönelik Mali Teşvikler: Geri Dönüşüm Örneği

Fiscal Incentives for Environmental Sustainability in Turkey: The Case of Recycling

Mine BİNİŞ

31-52

Kalkınma Ajanslarının Denetimi: Tarihsel Süreç ve Mali Yönetim Yeterlilik Denetimine Dair Güncel Gelişmeler

The Audit of Development Agencies: Historical Process and Current Developments in Financial Management Qualification Audit

Tekin AVANER, Kubilay DÜZENLİ

53-68

Osmanlı Devleti’nde Tarımda Makineleşme ve Basının Rolü

Machinery and the Role of the Press in Agriculture in the Ottoman State

Kenan DEMİR

69-85

Türkiye’de Cumhuriyet Öncesi ve Sonrasında “Yurttaşlığın Temellendirilmesi”

Girişimleri Üzerine Sosyal, Siyasal ve Yönetimsel Bağlamda Bir Analiz Denemesi

A Social, Political and Administrative Analysis Attempt on “Foundation of Citizenship”

Initiatives Before and After the Republic in Turkey

Fikret ÇELİK, Vasfiye ÇELİK, Zeynep DUYAR

86-101

**COVID-19 Pandemisinin BIST'te İşlem Gören Firmaların Finansal Performansları
Üzerindeki Etkisi: Çevresel, Sosyal ve Kurumsal Yönetim Faktörlerinin Düzenleyici Rolü**
The Effect of the COVID-19 Pandemic on the Financial Performances of Firms Traded on BIST:
Moderating Role of Environmental, Social and Corporate Governance Factors

İlhan ÇAM
102-118

**Bir İmparatorluk Başkentinin Taşradaki Güçlü Varlığı: İstanbul-Kütahya Arasındaki
Ekonomik ve Toplumsal İlişki Ağı (1760- 1770)**
The Strong Presence of an Empire Capital in The Province: The Network of Social and
Economic Relations Between Kutahya and Istanbul (1760-1770)

Zafer KARADEMİR
119-137

Kütahya'da 1957 Seçimleri ve Basına Yansımaları
1957 Elections in Kütahya and Their Reflections to the Press

Hasan KARAKUZU
138-156

Disaster Risk Perception Regarding Culture and Personality
Kültür ve Kişilik Açısından Afet Riski Algısı

İbrahim Halil ÇELİK, Taşkın KILIÇ
157-172

Bir Sürgün Sorunsalı: Papa XXII. Ioannes ve Yahudi Sürgünü
A Problematic of Exile: Pope John XXII. and Jewish Exile

Asiye ABDURRAHMANOĞLU
173-183

**Uluslararası İlişkilerde Yeşil Yolculuk: Bir Güvenlik Sorunu Olarak Küresel İklim
Değişikliği ve İklim Mülteciliği**
Green Journey in International Relations: Global Climate Change and Climate Refugees as a
Security Issue

Veysel BABAHAÑOĞLU
184-200

**Beş Yıldızlı Otel İşletmelerinin Misyon ve Vizyon Beyanlarının İzlenim Yönetimi
Stratejileri Kapsamında İncelenmesi**
Investigation of the Mission and Vision Statements of the Five-Star Hotels Within the Context of
Impression Management Strategies

Elif Tuba TAMER, Hülya UZUN
201-218

Influencer Özelliklerinin Tüketicilerin Davranışsal Niyetleri Üzerindeki Etkisi
The Effect of Influencer Attributes on the Behavioral Intentions of Consumers
Fatma DEMİRAG
219-233

Endüstri 4.0'a Örgütsel Davranış Perspektifinden Bibliyometrik Bir İnceleme
A Bibliometric Review of Industry 4.0 from Organizational Behavior Perspective
Ümit ŞEVİK
234-247

Perakende Kanal Entegrasyonun Tekrar Satın Alma Niyetine Etkisinde Müşteri Memnuniyetinin Aracı Rolü
The Mediation Role of Customer Satisfaction in the Effect of Retail Channel Integration on Repurchase Intention
Seyda Fatih HARMANDAROĞLU, Remzi ALTUNIŞIK
248-271

Osmanlı Döneminde Uşak Kazası Muharremşah Karyesi (15. - 19. Yüzyıllar)
Muharremshah Village of Uşak District During the Ottoman Era (15th-19th Centuries)
Leyla Aksu KILIÇ
272-295

Mağrib'in Asker Şairleri Oğuz Ali ve Kul Çulha Üzerine
About the Soldier Poets of Maghreb Oghuz Ali and Kul Çulha
Eyyüp ACAR
296-304

Karanlık Kişilik Özelliklerinin Üretkenlik Karşıtı İş Davranışları Üzerindeki Etkisinde Algılanan Yönetici Desteğinin Rolü
The Dark Triad Personality and Counterproductive Workplace Behaviors: The Role of Perceived Supervisor Support
Gülçin AKSÖL, Nezire Derya ERGUN ÖZLER
305-329

KONFERANS BİLDİRİSİ / CONFERENCE PAPER

NATO-Çin Halk Cumhuriyeti Rekabeti
NATO-People's Republic of China Competition
Gökhan TEKİR
330-349

KİTAP TANITIMI / BOOK REVIEW

Tarihin Engin Sularında Prof. Dr. Vahdettin Engin'e Armağan

(Ed. Arif Kolay-Ahmet Vurgun)

In the Vast Waters of History a Gift to Prof. Dr. Vahdettin Engin

(Edit. Arif Kolay- Ahmet Vurgun)

Zeynep KURT

350-354

Dersaadet Numûnehâne-i Osmânî Osmanlı Ticaret Müzesi (Şefik Memiş)

Book Review Dersaadet Numûnehâne-i Osmânî Ottoman Commerce Museum

(By Şefik Memiş)

Duygu ATEŞ

355-358

DÜZELTME YAZISI / ERRATUM

Dergi 2023 yılı 76. Sayısı Mekkîm Uludağ'ın "ABD ve İngiltere Basımında Millî Mücadele Döneminde Kütahya" başlıklı makalesinde yapılan düzeltmeler aşağıdaki gibidir.